

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2010-2011

14 SEPTEMBRE 2011

Proposition de loi visant à instaurer le dol spécial de l'adoption illégale en matière de traite des êtres humains

(Déposée par M. Bert Anciaux)

DÉVELOPPEMENTS

La traite des êtres humains est un concept complexe qui recouvre de nombreuses activités illégales. Avec le renforcement de la lutte contre ce phénomène, celui-ci n'a cessé de se décliner sous de nouvelles formes dans lesquelles la personne humaine est rabaissée au rang de marchandise. Il est donc nécessaire d'actualiser et d'adapter en permanence les instruments légaux visant à enrayer les pratiques en question, afin d'identifier et de sanctionner efficacement les aspects les plus divers et les formes dérivées de la traite des êtres humains. L'organisation d'une traite des êtres humains, et plus spécialement d'un trafic d'enfants en vue de leur adoption illégale, est une pratique souvent rencontrée. La législation actuelle ne permet pas de lutter d'une manière totalement efficace contre cette forme spécifique d'exploitation humaine.

Actuellement, la loi prévoit qu'il y a traite des êtres humains lorsque les trois éléments suivants sont réunis : (1) un acte (recruter, transporter, transférer, héberger, accueillir une personne, passer ou transférer le contrôle exercé sur elle), (2) une personne (sans que la nationalité et/ou le titre de séjour de la victime potentielle n'interfère) et (3) un dol spécial.

À cet égard, il n'est pas absolument indispensable que ce dol spécial se concrétise. Jusqu'à présent, la loi (l'article 433quinquies du Code pénal) prévoit cinq cas spécifiques : (1) l'exploitation sexuelle, (2) l'exploitation économique, (3) l'exploitation de la mendicité, (4) l'exploitation de personnes en vue de leur prélever des organes ou des tissus, et (5) l'exploitation de personnes en vue de leur faire commettre un crime ou un délit.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2010-2011

14 SEPTEMBER 2011

Wetsvoorstel met het oog op het invoeren van het bijzonder opzet van illegale adoptie inzake mensenhandel

(Ingediend door de heer Bert Anciaux)

TOELICHTING

Mensenhandel blijkt een complex systeem als noemer voor vele illegale activiteiten. Met het opvoeren van de strijd tegen dit fenomeen duiken steeds meer dimensies direct verbonden aan het denigreren van de mens tot een handelsgoed. De wettelijke instrumenten om deze praktijken te beknotten vragen daarom een constante bijwerking en aanpassing zodat de uitgewaaierde en erg diverse aspecten van mensenhandel op een adequate wijze worden gevat en bestraft. Het organiseren van een mensenhandel, meer bepaald het verhandelen van kinderen, met het oog op een illegale adoptie is een praktijk die vaak opduikt. De toepassing van de huidige wetgeving biedt geen waterdichte waarborg om deze specifieke vorm, doeltreffend te bestrijden.

Momenteel stelt de wet dat er drie elementen moeten aanwezig zijn om van mensenhandel te kunnen spreken, namelijk (1) een handeling (werving, vervoer, overbrenging, huisvesting, opvang, wisseling of overdracht van controle), (2) een persoon (zonder dat nationaliteit en/of verblijfstitel van het potentiële slachtoffer een rol spelen) en (3) een bijzonder opzet.

Daarbij is het niet noodzakelijk dat dit bijzonder opzet ook daadwerkelijk werd verwezenlijkt. Tot zover voorziet de wet (artikel 433quinquies van het Strafwetboek) vijf doelstellingen, namelijk (1) seksuele exploitatie, (2) economische exploitatie, (3) exploitatie van bedelarij, (4) exploitatie van personen met het oog op het wegnemen van organen of weefsels en (5) exploitatie van personen om deze personen een misdaad of wanbedrijf te doen plegen.

Il semble que la « vente » d'un enfant en vue de son adoption illégale ne relève pas de l'une des possibilités énumérées ci-dessus. Un tel trafic sort donc du champ d'application de l'art. 433*quinquies* du Code pénal. La stricte application du principe de légalité dans le droit pénal requiert dès lors que ce dol spécial soit également prévu de manière explicite.

La présente proposition de loi introduit par conséquent un nouveau dol spécial afin que l'on puisse également qualifier de traite des êtres humains le fait de recruter, de transporter, de transférer, etc., une personne en vue d'une adoption illégale.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 433*quinquies*, § 1er, du Code pénal, inséré par la loi du 10 août 2005, est complété par un 6°, rédigé comme suit :

« 6° ou de permettre l'adoption illégale. »

15 juin 2011.

Het « verkopen » van een kind met het oog op diens adoptie in onwettelijke omstandigheden, lijkt niet te ressorteren onder één van de opgesomde mogelijkheden. Een dergelijke handel ontsnapt daarom aan het toepassingsgebied van art. 433*quinquies* van het Strafwetboek. De strikte toepassing van het legaliteitsprincipe in het strafrecht maakt het daarom noodzakelijk om ook dergelijk bijzonder opzet expliciet te voorzien.

Dit wetsvoorstel voert daarom een nieuw bijzonder opzet in, zodat de werving, vervoer, overbrenging, ... van een persoon met het oog op illegale adoptie ook als mensenhandel beschouwd kan worden.

Bert ANCIAUX.

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 433*quinquies*, § 1, van het Strafwetboek, ingevoegd bij de wet van 10 augustus 2005 : wordt aangevuld met de bepaling onder het 6, luidende :

« 6° of de illegale adoptie mogelijk te maken. »

15 juni 2011.

Bert ANCIAUX.